

Visueel jaarverslag 1992

Michiel van Vliet¹

¹Postbus 451 4380 AL Vlissingen

1992 was een mooi jaar met enorm veel heldere nachten in de zomer. Alleen was dit jaar de maan wel heel erg prominent van de partij. Zodoende was alleen de periode voor de Perseïden en de periode rond de Orioniden bruikbaar om waar te nemen. Als een soort dessert kwam daar in 1993 nog een voor Nederland geslaagde Boötidenactie achteraan.

Maar over het algemeen waren de omstandigheden niet optimaal. Door het ontbreken van de echte maxima zoals de Perseïden of Geminiden waren veel waarnemers niet tot activiteit te bewegen. Dit resulteerde in het, voor de afgelopen jaren, lage aantal waarnemers van 33. De mensen die wel waarnamen deden dit niet minder enthousiast dan voorgaande jaren, (zie de laatste kolom van tabel 2, die de waarnemingstijd per waarnemer geeft.)

De 33 waarnemers zagen 5860 meteoren in 447,5 uur. De hoofdmoot hiervan is gezien in de periode 27 juli tot 7 augustus en leverde vooral veel onsamenhangende informatie op over de zuidelijke zwermpjes. Over het algemeen waren de Aquariden niet zo verschillend van voorgaande jaren met een ZHR van rond de 25. De Capricorniden daarentegen

schitterden door afwezigheid, de zhr bleef rond de 5 steken en van de beroemde vuurbollen was op één fraai exemplaar na niet veel te zien [2]. Een klein aantal waarnemers was ondanks de maan ook in de maximumnacht van de Perseïden aanwezig en nam, naar mijn weten, de eerste keer in DMS verband een sterrenregen waar. De resultaten van deze waarnemingen worden elders in deze Radiant gepresenteerd. Dat veel waarnemers slechts een klein gedeelte van de sterrenregen hebben waargenomen is hopelijk dit jaar een goede stimulans voor grote acties.

De tweede moot aan waarnemingen werd in oktober verzameld in het oosten van het land. Deze Orionidenactie leverde ongeveer 600 meteoren op in 50 uur. Het verschijnen van een fraaie Tauridevuurbol was de klap op de vuurpijl. De Orioniden gaven gemiddelde resultaten met een zhr van rond de 20.

Een allerlaatste staartje aan waarnemingsmateriaal werd nog eind december verkregen als onderdeel van de Boötidenactie

1993. Koen Miskotte moest in die periode bij ettelijke graden onder nul nog zijn positie als actiefste waarnemer van de

DMS veiligstellen.

Heel jammer was het vrijwel ontbreken van waarnemingen buiten de geplande acties. Juist die waarnemingen leveren soms hele waardevolle informatie op, zoals het opleven van een klein zwermpje of het waarnemen van een hele nieuwe zwerm, soms in de vorm van een kleine sterrenregen [3].

Tabel 1 toont de top tien van de visuele waarnemers voor 1992. Zoals gemeld is Koen Miskotte de actiefste waarnemer van 1992. Het feit dat hij dit voor het derde jaar achtervolgend is, mag een stimulans voor de andere waarnemers zijn. Opvallend is ook het grote aantal nieuwe namen in de lijst, allen afkomstig van post Varsseveld. Hopelijk blijven deze waarnemers ook in de toekomst even actief bij het waarnemen betrokken. Tenslotte een kleine vooruitblik naar 1993. Het eerste wapenfeit is alweer voltrokken met een zeer geslaagde Boötidenactie. Als het weer meezit wordt 1993 weer een topjaar à la 1985. Dan denk ik aan maanloze nachten bij vrijwel elke grote zwerm, zoals Lyriden, Perseïden, Orioniden, Leoniden en Geminiden. Hopelijk ontleent dit de waarnemer niet het plezier om een buiten de grote zwermen naar boven te kijken, er is genoeg te zien! In ieder geval wens ik een ieder veel genoeg met meteorenhobby toe.

Tabel 1 : Top-10 waarnemers DMS 1993.

No	NAAM	CODE	T _{eff}	N _{zwerm}	N _{spor}	N _{tot}
1	Koen Miskotte	KMH	53.18	302	424	726
2	Michiel van Vliet	MVO	52.70	373	588	961
3	Mark Lansbergen	MLR	35.43	157	194	361
4	Koos de Voogt	KVV	32.49	148	263	411
5	Guus Docters van Leeuwen	GDV	32.46	216	347	563
6	Hans Betlem	HBE	21.34	112	91	219
7	Dominique van Dalen	DDV	20.99	59	210	282
8	Annemarie Zoete	AZL	20.50	78	145	223
9	Carl Johannink	CJD	17.79	200	110	310
10	Martine Bloemheugel	MBV	17.21	40	69	140

Referenties

- [1] Jenniskens, P. : *Radiant* **14** (1992), 69
 [2] van Vliet, M.C.A. : *Radiant* **14** (1992), 138
 [3] Miskotte, K. , priv. comm.

Meteoreenzwerm actief op 17 januari ?

Koen Miskotte

Jaar	T _{EFF}	N _{OBS}	N _{TOT}
1979	37	3	141
1980	105	16	419
1981	443	27	2872
1982	746	26	5277
1983	726	33	10822
1984	1428	64	14763
1985	1259	70	25830
1986	600	351	17616
1987	470	353	8053
1988	354	24	5931
1989	489	60	9100
1990	570	40	12200
1991	708	55	15348
1992	447.5	33	5860

Tabel 2 : Overzicht van DMS waarnemingen : 1979 tot 1983. (Naar [1])

Deelnemers gezocht

In de periode tussen 7 en 14 augustus bevinden zich vier waarnemers van de post "Delphinus" in het zuid-Franse dorpje Rognes. Er is een huisje gehuurd voor vijf personen, hetgeen inhoudt, dat er nog ruimte is voor één persoon. De verblijfskosten voor het huisje zijn f 165.- (dus zonder vervoer, eten enz.). Het is de bedoeling, dat er gezamenlijk een busje gehuurd gaat worden. We vertrekken op vrijdag 6 of zaterdag 7 augustus. Het ligt in de bedoeling om de afstand in twee dagen te overbruggen. Het huisje is gehuurd tot 14 augustus, maar omdat dat de vakanties in Frankrijk beginnen (met de daarbij behorende honderden kilometers file, ongelukken en andere ongemakken) wordt eraan gedacht om eerst naar Puimichel te reizen, daar te blijven tot 15 augustus en dat terug richting Nederland. Het totale kostenplaatje is op dit moment nog niet rond. Geschat wordt ca. f 700.-- Belangstellenden kunnen bellen of schrijven naar : Koen Miskotte, Westrak 53, 3844 LD Harderwijk.

In de nacht van 16 op 17 januari nam ik een bijzondere meteorenactiviteit waar vanaf mijn balkon aan het Westrak te Harderwijk.

Graag zou ik willen weten of er meer waarnemers actief zijn geweest die nacht. Hieronder een verslag :

Zaterdagavond 16 januari klaarde het plotseling op en ik besloot om na een korte nachtrust een aantal uurtjes te gaan waarnemen. Ik begon om 0^h00^m UT. Het was iets heilig en de grensmagnitude wordt vastgesteld op 6.1 in gebiedje 3.

Al na enkele minuten verschijnt er een mooie trage meteor uit het zuiden in het sterrenbeeld Lynx. Magnitude +1½ in de vorm van een bolletje met wake. Een soort druppelvorm dus. Wel, een mooie binnenkomer dacht ik nog ...

Enkele minuten later verscheen er weer een trage meteor, ditmaal bij de onderste voorpoot van de Grote Beer. Deze was niet zo helder (+2½) maar wel traag en ook net als de vorige meteor uit het zuiden. Ook nu was een bolletje zichtbaar, maar nu zonder wake.

Interessant, maar het zal wel toeval zijn, dacht ik... Toeval ? En die derde meteor dan, die binnen één minuut na de laatste verscheen ? Magnitude ½, heel fraai om te zien. Naast het bekende bolletje met (flinke) wake is er nu ook iets van fragmentatie waarneembaar in de vorm van enkele "vonken" die mee"vliegen". De helderheid van deze drie meteoren was overigens vrij constant.

Rillingen liepen over mijn rug. Wat is hier aan de hand, dacht ik ?

Het duurt nu iets langer, voordat er iets gebeurt. De eerste drie minuten van mijn

waarnemingen zag ik dus drie fraaie meteoren, schijnbaar komende uit een gebied van Gemini of de Kleine Hond. Helaas wist ik dit niet helemaal zeker, omdat die betreffende gebieden zich achter mijn woning bevonden.

De daarop volgende meteor was een gewone, maar daarna was het weer raak...

Traag bewoog een magnitude +½ druppel langs Cassiopea. Ook deze meteor vertoonde fragmentatie. En zo werden er meer trage meteoren vanuit het zuiden gezien. Helaas betrok de hemel na 0^h50^m UT. De grensmagnitude zakte van 6.1 naar 5.8 en op het moment dat ik moest stoppen in verband met cirrus (om 1^h12^m UT 30%) was de grensmagnitude 5.5.

Ik kreeg ook sterk de indruk, dat de activiteit van de trage meteoren iets lager werd, naarmate de tijd vorderde, maar dat kan ook aan de verslechterende condities gelegen hebben. Het is achteraf jammer, dat ik niet eerder ben begonnen die nacht. In totaal zag ik dus tussen 0^h00^m en 1^h12^m UT 12 meteoren waarvan 8 trage. Alle meteoren werden ingetekend op kaartje 1.

Wat was hier nu aan de hand ? Een plotselinge opleving van een ecliptikale zwerm? Was dit éénmalig of is er in het verleden vaker activiteit uit Gemini-Kleine Hond gesignaleerd? Waarnemers die deze nacht ook hebben waargenomen en ook iets hebben gezien wordt om een reactie gevraagd.

Ook in WGN (IMO) zal een oproepje verschijnen. Als er reacties zijn, laten wij dat aan U horen.

De komende jaren zullen wij van post "Delphinus" paraat staan op deze datum. Het was zeer de moeite waard.

Tot slot geven we een magnitudendistributie van deze mooie "zwerm."

Magn.	0	1	2	3	4	Tot.	L _m	<m>	<m> (6.5)
Aantal	1	1.5	2	3	0.5	8	5.96	2.06	2.60